

ДЕТСКА ГРАДИНА „МАЙ“
ГР.КЮСТЕНДИЛ, ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ, ОБЛ.КЮСТЕНДИЛ
ул. „Места“ №7А, тел.550622 и 0882 885 949
e-mail: cdg_may@abv.bg

Утвърждавам

Директор: .....

Заповед № 16 / 15.09.2022 г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА РАБОТЕЩИТЕ С ДЕЦА
В ДЕТСКА ГРАДИНА „МАЙ“, ГР.КЮСТЕНДИЛ

ВЪВЕДЕНИЕ

Чл.1.(1) Етичният кодекс се издава на основание чл.175, ал.1 от ЗПУО представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в ДГ „Май“. (2)Етичният кодекс се приема на Общо събрание от работещите в ДГ „Май“. (3)Етичният кодекс се съгласува с членовете на Обществения съвет.

Чл.2.Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите в ДГ „Май“ и родителите на записаните деца.

Чл.3.Етичният кодекс за работата с деца има за цел:

1. Да представи основните морални ценности и принципи, които работещите и родителите трябва да знайт и спазват в своята практика-етичност, взаимно зачитане, уважение на личното и професионално достойнство, коректност, екипност.
2. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца и родителите за етичност в практическата им дейност за постигане целите на организацията-сътрудничество и взаимопомощ при обучението, възпитанието, социализацията и отглеждането на детето.
3. Да насочва поведението и подпомогнат работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
4. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

РАЗДЕЛ I
ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.4.Работещите с деца и родителите изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

- 1.Детето е висша ценност
- 2.Детството е изключително важен период от живота на человека.
- 3.Семейството с най-естествената среда за развитието на детето.
- 4.Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
- 5.Ориентираност към интереса и мотивацията на детето.
- 6.Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете.
- 7.Равнопоставеност и недопускане на никакви ограничения на правата, независимо от раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, лично и обществено положение.
- 8.Иновативност и ефективност на педагогическите практики;

9. Политически неутралитет-недопускане на лични или чужди политически пристрастия при изпълнение на служебните задължения.

Чл. 5. На всяко дете е гарантирано правото на:

- 1.Интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа в съответствие с възрастта, потребностите и интересите му.
- 2.Образование, възпитание, социализация, отглеждане;
- 3.Здравословна, безопасна и сигурна среда;
- 4.Участие във всички дейности, организирани и провеждани от детската градина;
- 5.Морални и материални награди;
- 6.Превенция на обучителни затруднения и ранно оценяване на риска от тях;

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 7. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 8. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 9. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 10. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 11. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 12. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

РАЗДЕЛ II МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 13. (1) Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

(2) Да опазваме здравето и живота на всяко дете.

Чл. 13. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 14. Да съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 17. Да работим в най-добрая интерес на детето.

Чл. 18. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 19. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 20. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 21. Да познаваме симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл. 22. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 24. Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

РАЗДЕЛ III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 25. Наша първостепенна отговорност е да подпомогнем семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 26. Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичай, език и убеждения.

Чл. 27. Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 28. Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.

Чл. 29. Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.

Чл. 30. Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вика. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрешат здравето, образоването, развитието или благополучието на детето.

Чл. 31. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл. 32. Да осигуряваме конфиденциалност на информация и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в рисък.

РАЗДЕЛ IV МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ РАБОТЕЩИТЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА КАТО ИНСТИТУЦИЯ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 35. Да изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 36. Да обменяме информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 37. Да работим за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържаме от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

РАЗДЕЛ V МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 38. Да предоставяме висококачествени програми за обучение и услуги. Да предлагаме само услуги, за които имаме компетентност, квалификация, ресурси и правоспособност.

Чл. 39. Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 40. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 41. Да съдействаме за повишаване степента на разбираме на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 42. Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 43. Да предлагаме модели и политика, които подпомагат благополучието на децата и родителите и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Чл. 44. В обществения си живот и при изпълнение на служебните си задължения служителите от детската градина нямат право да се възползват от служебното си положение или да използват правомощията си с цел извлечане на лична облага.

РАЗДЕЛ VI ПРИНЦИПИ НА ПУБЛИЧНИЯ СЛУЖИТЕЛ В ДЕТСКА ГРАДИНА „МАЙ”

Чл. 45. Всички служители са длъжни да:

1. Да обслужват децата, родителите и гражданите професионално, с грижа и отзивчивост, като им предоставят консултантска помощ и информация, ако е необходимо за развитието и постиженията на детето;

2. Изпълняват задълженията си като създават условия за добросъвестност, достъпност и равнопоставеност при обслужването на участниците в образователния процес - деца, учители, родители.

3. Извършват административното обслужване своевременно, запознавайки гражданите със законовите основания за действията си, както и за техните права.

4. Изпълняват своите задължения компетентно, ефективно и безпристрастно.

5. Създават условия за колегиална работна среда в дух на коректност и лоялност.

6. Не уронват личното достойнство на колегите си, на децата, на родителите.

7. Не поставят под съмнение професионализма на колегите си.

8. Оказват съдействие на колегите си при изпълнение на професионалните им задължения.

9. Представят достойно Детска градина „Май” с личното си поведение и публични изяви.

10. Придържат се към общоприетите морални ценности и не допускат непристойно поведение. 11. Изпълняват добросъвестно професионалните си задължения, като съгласуват дейността си и докладват за утвърждаване от работодателя на информация, проекти, и др., които ще организират, провеждат, огласят.

12. Информират директора за случаи на нарушения, разхищение, злоупотреба и корупция.

13. Защитават и опазват поверената им държавна собственост и не я ползват за други дейности, освен предвидените.

РАЗДЕЛ VII МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 46. Родителите са партньор, помощник, гарант и опора на детската градина в дейностите за отглеждане, възпитание, обучение и социализация на децата от постъпването до напускането на детската градина.

1. Осъществяват сътрудничество и взаимодействие с персонала по всички въпроси свързани с детето, с препоръките на персонала и на детската градина.

2. Проявяват почит и уважение към педагогическия, медицинския, административния и непедагогическия персонал.
3. Запознават се с предоставената информация от детската градина на родителските табла.
4. Правят предложения, участват в дейности провеждани от детската градина.
5. Не допускат грубости, обиди, пререкания с персонала, с други родители, с деца.
6. Не разпространяват лична информация за дете, родители, персонал станала им известна.
7. За изказване на мнения, предложения, впечатления, оплаквания се срещат с Директора на детската градина.
8. Грижат се за здравето на своите и на другите деца, като водят детето си на детската градина в добро здраве.
9. При повикване от персонала се явяват в посоченото време в групата /в детската градина/.
10. Присъстват и участват в празници, тържества и други инициативи на детската градина.
11. Полагат лични усилия в обществено полезна дейност за детската градина по своя инициатива или по инициатива на детската градина.
12. Запознават се с организацията на учебния ден на децата, седмичното разписание на заниманията.
13. Наблюдават и се запознават с творческите работи на детето, с преподавания материал, с напредъка и развитието на детето.
14. Запознават се и спазват Правилника за дейността на детската градина, Етичния кодекс.
15. Подкрепят и опазват доброто име, повишават имиджа на детската градина.
16. За преодоляване на проблемно поведение на дете извършват необходимите консултации с педагогическите специалисти в детската градина по тяхна покана или по своя инициатива.
17. Подпомагат детето при усвояване на знания в образователния процес, навици, умения за самообслужване, за общуване, за поведение и правила за децата въвеждани в детската градина.
18. Подкрепят всеотдайно всички законосъобразни практики и проекти за развитие на детската градина.

РАЗДЕЛ VIII КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

- Чл. 47. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси в детската градина се създава Комисия по етика.
- (2) Комисията по етика е консултивен орган, който се утвърждава със заповед на директора на ДГ „Май“ в началото на учебната година.
- (3) Комисията по етика се избира и осъществява своята дейност при спазване на принципите за законност, обективност, равнопоставеност и спазване на високи етични норми на поведение и лична поченост.
- (4) В работата на комисията може да участва и психолога на детската градина.
- Чл. 48. (1) Комисията по етика:
1. разглежда сигнали и жалби, свързани със спазването на този кодекс;
  2. дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика работи по Вътрешни правила за наблюдаване, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагане на Етичния кодекс, които се утвърждават от директора на детската градина.

Чл. 49. Всеки заинтересован служител и/или гражданин може да внесе сигнал до Комисията по етика в деловодството на детската градина.

Чл. 50. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище, най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

(2). В случаите, когато Комисията стигне до заключение, че съдържащите се в сигнала или жалбата обвинения са неоснователни, веднага прекратява разглеждането, като изготвя мотивирано писмено заключение до жалбоподателя и до служителя срещу когото е била насочена жалбата. Директорът на детската градина прекратява производството по жалбата.

(3). Ако Комисията по етика констатира нарушение, подготвя становище, което предоставя на директора на ДГ „Май“, като преди това предостави възможност на служителя да отговори на обвиненията и да се защити.

(4). Решението за налагане на дисциплинарно наказание се взема от директора на ДГ „Май“, след предоставянето му на убедителни доказателства, че е налице нарушение на настоящия Етичен кодекс.

(5). Ако Комисията по етика прецени, че произнасянето по жалбата е извън нейните правомощия, или че извършеното деяние е престъпление, или административно нарушение, предлага на директора на ДГ „Май“ да прекрати производството и да изпрати всички материали до компетентния орган.

Чл. 51. При наличие на подаден сигнал срещу член на комисията по етика, със заповед на директора на ДГ „Май“ се определя друг член.

РАЗДЕЛ IX ГРУБИ НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Чл. 52. За груби нарушения на Етичния кодекс се смятат:

1. Всички форми на насилие – психическо, физическо, вербално, заплахи, закани, упражнени върху дете, колега, персонал, родители, посетители на детската градина;
2. Неспазване на клаузите в Раздел II от настоящия кодекс;
3. Непристойно поведение – разпри, груб и висок тон на разговор и общуване с дете, с персонал, с работодателя, колеги, родители, посетители;
4. Разпространение на поверителна за работодателя, колеги, деца и родители информация;
5. Разпространение на невярна информация, лъжи, клевети за детската градина, колеги, семейства;
6. Укриване на важна за детската градина информация;
7. Злословие по отношение на детската градина и на личността на други лица;
8. Проява на недобросъвестност, умишлено нарушаване на поставени изисквания и срокове;
9. Прояви, които водят до нарушаване благополучието на детето, колегите, родителите;
10. Прояви на физическо, секусуално, психическо, вербално насилие и малтретиране на дете или укриване на сведения за такива;
11. Извършване на действия и организиране на дейности без съгласуване с работодателя;
12. Подстрекаване на други лица към действия, които водят до нарушаване ритъма на работа, качеството на работа, трудовата дисциплина;
13. Нарушаване на реда и дисциплината по време на провеждане на заседание на педагогически съвет;

14. Неизпълнение на поставени и/или поети за изпълнение задачи в определения срок;
15. Словесна и физическа саморазправа, проява на агресия, психологически натиск от страна на родители към персонала на детската градина, към други родители и към деца.

РАЗДЕЛ X САНКЦИИ

Чл. 53. (1) Директорът на ДГ „Май“ има право след решение на комисията по етика да прилага спрямо служителите - нарушилите на Етичния кодекс и реда при провеждане на заседания на педагогическия съвет следните дисциплинарни мерки, които се отразяват в протокол на заседание на Педагогическия съвет:

1. Напомняне – на всеки служител, който се отклонява от приетия вътрешен трудов ред и Етичния кодекс;
2. Забележка – на всеки служител, който се е обърнал към дете, друг служител или гражданин, обслужван в детската градина, с осърбителни думи или неуважително, за което са постъпили сигнали;
3. Отнемане на думата – при заседание на Педагогическия съвет, когато си позволява да продължава допускане на нарушения в реда при направена вече забележка;
4. Отстраняване от заседание (съвет) на всеки служител, който грубо възразява на наложените санкции и продължава да нарушава реда.

(2). Спрямо родителите в последователност се прилагат следните мерки със съставяне на протокол от проведена среща с етичната комисия:

1. изслушване на родителя, писмено отправяне на забележка;
2. публично обсъждане на поведението на родителя на родителска среща в групата;
3. сигнализиране на органите на реда.

РАЗДЕЛ XI КОНТРОЛ

Чл. 54. (1) Контролът за спазване на нормите на Етичния кодекс се осъществява от Директора и Комисията по етика.

(2) Комисията по етика се състои от 3 членове. Мандатът на членовете на комисията по етика е 2 години.

Чл. 55. Директорът и Комисията по етика проучват обстоятелствата при съмнение или сигнал за нарушаване на Етичния кодекс, разследват оплакванията и извършват проверка на сигнали за нарушения на Кодекса, подадени в писмена форма и подписани от жалващия се в срок от 3 дни след постъпването на сигнала.

Чл. 56. В случаите на установено грубо нарушение на Етичния кодекс, Комисията по етика може да предложи на Директора, освен прилагането на санкциите по Раждел VIII по-горе, и налагането на дисциплинарно наказание по чл. 187 т. 10 от Кодекса на труда.

Чл. 57. В случаите, когато Директорът и комисията по етика стигнат до заключение, че съдържащите се в жалбата обвинения са неоснователни, веднага прекратяват разследването, като изготвят мотивирано писмено заключение до жалбоподателя.

Чл. 58. Ако Директорът установи нарушение, подготвя становище, като преди това предоставя възможност на служителя да отговори на обвиненията и да се защити устно или писмено, както и да представи доказателства за несъстоятелността на обвинението.

РАЗДЕЛ XII
ПРЕДХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- § 1. Служителите в детската градина не могат да бъдат санкционирани поради факта, че са докладвали за случай на нарушение на този кодекс.
- § 2. Настоящият Етичен кодекс има силата на вътрешен нормативен документ в съответствие на чл. 187 т.10 от КТ.
- § 3. Неразделна част от ЕК е декларацията на служителите за спазване на ЕК.
- § 4. Етичният кодекс се публикува на сайта на детската градина.
- § 5. Етичният кодекс се съгласува със синдикалната организация.
- § 6. Актуализираният Етичен кодекс е приет на Общо събрание с Протокол № 1 / 12.10.2022 г.
- § 7. Етичният кодекс се отнася за всички служители и родители в детската градина.

Съгласувано с председателите на синдикални организации:

Председател на СБУ – Августина Веселинова

Председател на НУС-Гергана Соколова

